

Končana je bila dolga gorska pot. Hodil sem po svetu, skoraj docela nedotaknjenem in samotnem. Ne zaide zlepa vanj noga gorskega popotnika, še manj lahkoživa letoviščarska družba. Zdelani kmetje, molčeči pastirji in službeni graničarji hodijo tod. Vrnil sem se v kričeči red našega civiliziranega življenja. Te strme gore pa, katerih visočine sem prehodil, te širne planjave, katere sem premeril, ta gorski svet, katerega veličastvo včasih vendarle doumeš, ti kliče pri slovesu presladko besedo: »Ostani!« In Bog ve, če ne bi bil poslušal tega klica, da nisem imel v srcu trdnega upanja na svidenje.



Foto I. Gaberell, Thalwil (Zürich)
Kozolec (»Heuhiste«, »le chédail«) v zapadni Švici,
kanton Graubünden, Muraun pri Čuragli

Dr. A. Debeljak:
Kozolec v Švici.

Žiga Popovič, slovenski prirodoslovec, geograf in jezikoznanec (1705—74), piše v svojih *Abhandlungen* II, 104: »Harpe, wendisch Kosowz, wahrsch. von Kosa«, ko je poprej zaradi učenosti razmotrival, ali morda ne izvira ta naziv iz hebrejščine. O tej gospodarski napravi je poročal I. Navratil v *Mohor*. kol. 1892. Nekaj najdeš o njej v *Mladiki* 1930, 212. Štrekelj govori o tem v *DiS* 1905, 247;

isti list pa se spominja »stoga« 1903, 441. Francoski romanopisec P. Morand pravi, da je »kozolets« značilen za slovensko pokrajino (L'Europe Centrale 11. februarja 1933). Svoje podatke je menda posnel po Melikovi razpravi: »Kozolec na Slovenskem« (1931), najbolj izčrpnem delu o tem predmetu. Tu naletiš na str. 89 Rhammovo naziranje o zvezi med tirolskim in slovenskim kozolcem (»kese«, »kes'ne«). Vendar pa se Rhammu zdi umestno naglasiti, da gre enovrstni kozolec proti zapadu še čez Graubünden v romansko Švico, in sicer pod samostojnim imenom »rascanna«. Toda po visokih dolinah tega predela se rabijo izrazi »kesne«, »kišne«, »kešne«, ki so sorodni zapadnokoroškemu in tirolskemu »kesn« (iz slov. koza). To mnenje zastopa slavist Lessiak, priznavajoč, da so bili stari Slovenci v poljedelstvu pred Nemci, ki so se od nas marsikaj naučili. Od Slovanov so povzeli kozolec Madjari: »széna-kazal«, dalje stog kot »asztog«, Švedi »stack« i. dr.

V preteklem poletju je prof. dr. P. Brežnik dobil v romanski Švici nekaj slik kozolcev, nazvanih: »le chédail« ali »claië à cé-réales«, nem. »Heuhiste« ali »Getreidetristen«. (Gl. naš posnetek.)

Dr. A. Brilej:

Obisk pri Bobku.

(Ob njegovi 75 letnici.)



Janez Pečar-Bobek

Janez Pečar, po domače Bobek, je izmed zadnjih še živelih vodnikov iz »klasične« dobe dr. Kugyja in dr. Tume; njegovi drugi iz onih časov že davno vsi počivajo pod rušo: Andrej Komac, nenadkriljivi mojster v skali, Tožbar, revež brez čeljusti — borec z medvedom — pa Kravanja, Ojcinger, da omenimo prvake. Le Joža Komac, »divji Joža«, menda še živi tam nekje v Trenti. —

Bobek je še čil, živahen in dobre volje, pa zgovoren, da sploh ne prideš do besede pri njem. Zadnjič poleti, ko mi je deževje pokvarilo nameravano turo na Prisojnik, sem ga obiskal v Kranjski Gori. Njegova hiša (št. 36) je nasproti cerkve. Dasi je bilo še zgodaj — ura je komaj odbila sedem — je bil koj pripravljen, da stopi z menoj na pol litra belega k »Razoru«, češ, »kava mu navsegodaj nič kaj ne diši, žganje je pa premočno za človeka v letih«.

Bobek je suhljat mož tršate, srednjevelike postave, nosi sivo brado in očali, na glavi zelen klobuk, za trakom pa par očnic. Med pogovorom venomer vleče kratko čedro, premeteno pomežikuje z očmi in se zadovoljno smehlja.